

Agata Domachowska

Historyczna wizyta prezydenta Izraela Isaaca Herzoga w Albanii

12 września 2024 r. odbyła się pierwsza oficjalna wizyta prezydenta Izraela w Albanii. W Tiranie Isaac Herzog spotkał się zarówno z albańskim prezydentem Bajramem Begajem, premierem Edim Ramą, jak i przewodniczącą parlamentu Elisą Spiropali. Wziął też udział w uroczystości upamiętniającej ofiary Holocaustu, zorganizowanej przez burmistrza Tirany Eriona Veliaja. W wydarzeniu tym uczestniczyli ponadto członkowie niewielkiej albańskiej społeczności żydowskiej. W ramach dwudniowej wizyty na Bałkanach prezydent I. Herzog dzień wcześniej odwiedził również Serbię.

Komentarz

Wizyta prezydenta I. Herzoga w Tiranie miała na celu przede wszystkim dalsze wzmacnianie relacji z Albanią, a także wyrażenie przez Izrael wdzięczności albańskim władzom za wsparcie udzielane w wojnie z Hamasem. Tematem oficjalnych rozmów były dwustronne relacje, a także najnowsze wydarzenia rozgrywające się na Bliskim Wschodzie i na Bałkanach. Albania wspiera działania Izraela w Strefie Gazy, jednocześnie popierając plan przedstawiony przez prezydenta Stanów Zjednoczonych Joe Bidena. Plan ten zakłada doprowadzenie do trwałego zawieszenia broni w Strefie Gazy, uwolnienia wszystkich zakładników, zwiększenia pomocy humanitarnej dla mieszkańców Gazy, a także rozmów dyplomatycznych jako jedynej opcji prowadzącej do rozwiązania konfliktu.

W czasie spotkań z prezydentem Izraela premier E. Rama zapowiedział, że Albania otworzy biuro łącznikowe w Jerozolimie. Decyzja ta oznacza dalsze wzmacnianie dwustronnych relacji między państwami, obejmujących współpracę polityczną, gospodarczą, w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz walkę z terroryzmem. W relacjach albańsko-izraelskich istnieje jeszcze szeroka przestrzeń do pogłębiania współpracy, szczególnie w obszarze gospodarczym. Warto zauważyć, że jak dotąd nie funkcjonują bezpośrednie połączenia lotnicze pomiędzy stolicami obu państw. Zmiana w tym zakresie mogłaby przełożyć się na dalsze zacieśnianie relacji.

Choć obecnie wspólnota żydowska w Albanii nie jest zbyt liczna (liczy ok. setki osób), więzi historyczne szczególnie spajają Albanie i Izrael. Albania była jedynym państwem, w którym liczba Żydów była zdecydowanie wyższa po zakończeniu II wojny światowej niż przed jej wybuchem. Premier E. Rama, zacieśniając relacje z Izraelem, po raz kolejny potwierdza zdecydowanie prozachodnią orientację Albanii w polityce zagranicznej i w ten sposób jednocześnie stara się wzmacniać pozycję swojego kraju w regionie.

Zabranie przez izraelskiego prezydenta w oficjalną podróż zagraniczną Idit Ohel, matki Alona Ohela (mającego serbskie pochodzenie), który jest jednym ze 101 zakładników wciąż przetrzymywanych przez Hamas, miało jeszcze dobitniej uzasadnić konieczność kontynuowania działań odwetowych, rozpoczętych w październiku 2023 r. przez władze Izraela w Strefie Gazy.